

ΕΠΙΣΚΕΨΙΣ

ΔΕΛΤΙΟΝ ΕΙΔΗΣΕΩΝ

ΕΤΟΣ 48^ο – ΑΡΙΘ. 797

30 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2017

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟ

- Πατριαρχική Απόδειξις ἐπί τῷ Ἁγίῳ Πάσχα 2017 2
- Τό Ἅγιον Πάσχα ἐν τοῖς Πατριαρχείοις 4
- Ἡ ἐπίσκεψις τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου εἰς Ἑλβετίαν καί Γαλλίαν.
Οἱ ἑορτασμοί τῆς 50ετίας τοῦ ἐν Σαμπεζύ Ὁρθοδόξου Κέντρου. 7
- Ἡ ἐπίσκεψις τοῦ Πατριάρχου εἰς Κάιρον 13
- Πατριαρχική καί Συνοδική Θεία Λειτουργία ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ
Ζωοδόχου Πηγῆς Βαλουκλῆ 17

ΑΡΘΡΑ

- ΤΑ ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΤΗΣ ΑΝΑΣΤΗΛΩΣΕΩΣ
ΤΟΥ Ι. ΚΟΥΒΟΥΚΛΙΟΥ ΤΟΥ ΠΑΝΑΓΙΟΥ ΤΑΦΟΥ:
ὑπό Σεβ. Μητροπολίτου Γέροντος Χαλκηδόνας Δρος Ἀθανασίου 18

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΥΠΟ ΤΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ
TELEGR. ORTHODOXIA-GENEVE • TEL. (022) 758 98 60 • FAX (022) 758 98 61 • 37, CHEMIN DE CHAMBÉSY, 1292 CHAMBÉSY-GENEVE, SUISSE

Ἡ "Ἐπίσκεψις" ἐπιδιώκει τήν ἐνημερώσασιν τῶν ἀναγνώστων περὶ τῆς ζωῆς τῶν Ἐκκλησιῶν. Δέν φέρει εὐθύνην διὰ τὰς ἀπόψεις τὰς ἐκφραζομένας εἰς τὰς δημοσιευομένας εἰδήσεις. Ἐπιτρέπεται ἡ ἀναδημοσίευσις τοῦ περιεχομένου τοῦ Δελτίου μέ ἀπλήν ἔνδειξιν τῆς προελεύσεως.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟ

• Πατριαρχική Απόδειξις ἐπὶ τῷ Ἁγίῳ Πάσχα 2017

† ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ
ΕΛΕΩΘΕΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ - ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ
ΠΑΝΤΙ Τῷ ΠΛΗΡΩΜΑΤΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΧΑΡΙΝ, ΕΙΡΗΝΗΝ ΚΑΙ ΕΛΕΟΣ
ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΕΝΔΟΞΟΥ ΑΝΑΣΤΑΝΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ

Ἀδελφοὶ ἠγαπημένοι καὶ τέκνα θεοφιλῆ ἐν τῷ Ἀναστάντι Κυρίῳ,

"Ἐν τῷ κόσμῳ θλίψιν ἔξετε· ἀλλὰ θαρσεῖτε, ἐγὼ νενίκηκα τὸν κόσμον" (Ἰωάν. ις', 33), διαβεβαιώνει ὁ θανάτῳ τὸν θάνατον μόνος πατήσας Κύριος τὰς γενεὰς τῶν ἀνθρώπων. Χριστὸς Ἀνέστη! ἀναφωνοῦμεν καὶ ἡμεῖς πρὸς πάντας τοὺς ἐγγύς καὶ τοὺς μακρὰν ἀπὸ τῆς Ἱερᾶς ταύτης Αὐλῆς τοῦ βιωματικοῦ ἐν τῷ κόσμῳ σταυροῦ καὶ τῆς θλίψεως· ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῆς Αὐλῆς τῆς Ἀναστάσεως· ἀπὸ τῆς κόγχης ταύτης τῆς γῆς, τῆς Κωνσταντινῆς Πόλεως, ἀπὸ ὅπου διακηρύττεται ὅτι "ζωὴ πολιτεύεται", διαλυομένης τῆς κάθε εἴδους φθορᾶς καὶ αὐτοῦ τοῦ θανάτου.

Ὁ Κύριος πολλάκις προειδοποίησε, κατὰ τὴν ἐπὶ γῆς ἔνσαρκον παρουσίαν Του, τοὺς Μαθητὰς Του περὶ τῆς θλίψεως των ἐξ αἰτίας τῆς σταυρικῆς Του θυσίας ἐπὶ τοῦ Φρικτοῦ Γολγοθᾶ, ὡς καὶ ἔνεκα τῆς δραστηριότητος καὶ τῆς πορείας των ἐντὸς τοῦ κόσμου τούτου –αὐτῶν τῶν ἰδίων ἀλλὰ καὶ πάντων ὅσων θὰ ἐπίστευον εἰς τὸν Χριστόν-. Μὲ μίαν χαρακτηριστικὴν ὁμῶς λεπτομέρειαν: "ὅτι κλαύσετε καὶ θρηνήσετε ὑμεῖς, ὁ δὲ κόσμος χαρήσεται· ὑμεῖς δὲ λυπηθήσεσθε, ἀλλ' ἡ λύπη ὑμῶν εἰς χαρὰν γενήσεται...καὶ ὑμεῖς οὖν λύπην μὲν νῦν ἔχετε· πάλιν δὲ ὄψομαι ὑμᾶς, καὶ χαρήσεται ὑμῶν ἡ καρδία" (Ἰωάν ις', 20-22).

Τὴν ἀναστάσιμον ταύτην καὶ ὑπερκόσμιον χαρὰν πρῶται ἐβίωσαν αἱ λίαν πρῶτ' ἐλθοῦσαι ἐπὶ τὸ μνῆμα τοῦ Ζωοδότου Μυροφόροι Γυναῖκες διὰ τοῦ μονολεκτικοῦ Κυριακοῦ λόγου "Χαίρετε" (Ματθ. κη', 9). Τὴν ἰδίαν ἀναστάσιμον χαρὰν βιοῦσα ἡ Μήτηρ Ἐκκλησία τῆς Κωνσταντινουπόλεως διακηρύττει σήμερον στεντορία τῆ φωνῆ: "Αὕτη ἡ ἡμέρα Κυρίου, ἀγαλλιασώμεθα καὶ εὐφρανθῶμεν ἐν αὐτῇ" (πρβλ. Ψαλμ. 117, 24). Ὁ ἔσχατος ἐχθρὸς, ὁ θάνατος, ἡ λύπη, τὰ προβλήματα, ἡ φθορά, ἡ θλίψις, ἡ δοκιμασία, σκυλεύονται καὶ καταργοῦνται ὑπὸ τοῦ Νικητοῦ Θεανθρώπου Κυρίου.

Ζῶμεν, ὅμως, ἐντὸς ἐνὸς κόσμου εἰς τὸν ὁποῖον τὰ μέσα γενικῆς ἐπικοινωνίας μεταδίδουν συνεχῶς δυσαρέστους πληροφορίας περὶ τρομοκρατικῶν ἐνεργειῶν, περὶ πολέμων κατὰ τὸπους, περὶ καταστροφικῶν φυσικῶν φαινομένων, προβλημάτων λόγω θρησκευτικοῦ φανατισμοῦ, πείνης, προσφυγικοῦ προβλήματος, ἀνιάτων ἀσθενειῶν, πτωχείας, ψυχολογικῶν καταπιέσεων, αἰσθήματος ἀνασφαλείας καὶ λοιπῶν συμπαρομαρτουσῶν ἀνεπιθυμήτων καταστάσεων.

Ἐναντι τῶν καθημερινῶν τούτων "σταυρῶν", τοὺς ὁποίους οἱ ἄνθρωποι αἴρομεν μὲ "γογγυσμούς", ἔρχεται ἡ Μήτηρ μας Ἁγία Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία νὰ μᾶς ὑπενθυμίση ὅτι ἡμποροῦμεν νὰ εἴμεθα χαρούμενοι, διότι ὁ ἀρχηγός μας Χριστὸς εἶναι ὁ νικητὴς αὐτῶν, εἶναι ὁ φορεὺς τῆς χαρᾶς, ὁ φαιδρύνας τὰ σύμπαντα.

Ἡ χαρά μας στηρίζεται εἰς τὴν βεβαιότητα τῆς νίκης τοῦ Χριστοῦ. Ἐχομεν τὴν ἀπόλυτον βεβαιότητα, ὅτι τὸ ἀγαθὸν εἶναι ὁ νικητὴς, διότι ὁ Χριστὸς ἤλθεν εἰς τὸν κόσμον "καὶ ἐξῆλθεν ἵνα νικήσῃ" (πρβλ. Ἀποκ. ς', 2). Ὁ κόσμος εἰς τὸν ὁποῖον θὰ ζήσωμεν αἰωνίως εἶναι ὁ Χριστός: τὸ φῶς, ἡ ἀλήθεια, ἡ ζωὴ, ἡ χαρά, ἡ εἰρήνη.

Ἡ Μήτηρ Ἁγία τοῦ Χριστοῦ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ, παρὰ τοὺς καθημερινούς σταυρούς καὶ τὰς θλίψεις, ζῆ ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον τὸ γεγονός τῆς χαρᾶς. Βιώνει ἐντεῦθεν, ἐν τῇ παρουσίᾳ καὶ ἀπὸ τῆς παρουσίας ζωῆς, τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. Ἀπὸ τοῦ Ἱεροῦ τούτου Κέντρου τῆς Ὁρθοδοξίας, ἀπὸ τῶν σπλάγχχνων τοῦ μαρτυρικοῦ Φαναρίου, διακηρύττομεν "κατὰ τὴν φωταυγῆ ταύτην νύκτα", ὅτι προέκτασις καὶ τέλος τοῦ σταυροῦ καὶ τῆς θλίψεως καὶ διασκέδασις τοῦ κάθε ἀνθρωπίνου πόνου καὶ τῆς κάθε δοκιμασίας, εἶναι ἡ Κυριακὴ διαβεβαίωσις: "Οὐκ ἀφήσω ὑμᾶς ὀρφανούς" (Ἰωάν. ιδ', 18-19). "Ἴδου ἐγὼ μεθ' ὑμῶν εἰμι πάσας τὰς ἡμέρας, ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος" (Ματθ. κη', 20). Αὐτὸ τὸ μήνυμα πρέπει νὰ ἀκούσωμεν ὅλοι, νὰ ἀκούσῃ ὁ σύγχρονος ἄνθρωπος καὶ νὰ ἀφήσῃ τὸν ἑαυτόν του νὰ ἴδῃ τὸν Χριστὸν συμπορευόμενον μαζί του. Ναί, νὰ Τὸν ἴδῃ δίπλα του. Καὶ θὰ Τὸν ἴδῃ, μόνον ἐὰν ἀκούῃ καὶ βιώνῃ τὸν λόγον Του εἰς τὴν ζωὴν του.

Τὸ μήνυμα τοῦτο τῆς κατισχύσεως τῆς ζωῆς ἐπὶ τοῦ θανάτου, τῆς νίκης τοῦ ἰλαροῦ φωτὸς τῆς πασχαλίου λαμπάδος ἐπὶ τοῦ σκότους τῆς ἀκαταστασίας, καὶ τῆς διαλύσεως, διὰ τοῦ ἀνεσπέρου Φωτὸς τῆς Ἀναστάσεως, τῶν θλίψεων καὶ τῶν προβλημάτων εὐαγγελίζεται τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον εἰς ὀλόκληρον τὸν κόσμον καὶ καλεῖ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους νὰ τὸ βιώσουν. Τοὺς καλεῖ νὰ σταθοῦν μὲ πίστιν καὶ ἐλπίδα ἐνώπιον τοῦ Ἀναστάντος Χριστοῦ, ἐνώπιον τοῦ μυστηρίου τῆς ζωῆς· τοὺς καλεῖ νὰ ἐμπιστευθοῦν τὸν κρατοῦντα τὰ ἡνία πάσης κτίσεως Ἀναστάντα Κύριον, τὸν Κύριον τῆς χαρᾶς καὶ τῆς εὐφροσύνης.

Χριστὸς Ἀνέστη, λοιπόν, ἀδελφοὶ καὶ τέκνα! Αὐτοῦ τοῦ δεσπόζοντος τῆς ζωῆς καὶ κυριεύοντος τοῦ θανάτου Κυρίου ἡμῶν ἡ Χάρις καὶ τὸ ἄπειρον Ἔλεος εἶησαν μετὰ πάντων.

Φανάριον, Ἅγιον Πάσχα ,βιζ'

† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως Βαρθολομαῖος

διάπυρος πρὸς Χριστὸν Ἀναστάντα εὐχέτης πάντων ὑμῶν.

• Τὸ Ἅγιον Πάσχα ἐν τοῖς Πατριαρχείοις

Μετὰ λαμπρότητος, ιεροπρεπείας καὶ ἐκκλησιαστικῆς τάξεως ἐωρτάσθη ἐν τῷ σεπτῷ τῆς Ὁρθοδοξίας Κέντρῳ ἡ μεγάλη ἐορτὴ τῆς Λαμπροφόρου Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου.

Ἡ Α.Θ. Παναγιότης ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαῖος, προέστη τὸ μεσονύκτιον τοῦ Μ. Σαββάτου ἐν τῷ αὐλογύρῳ τῶν Πατριαρχείων τῆς τελετῆς τῆς Ἀναστάσεως, ἐν μέσῳ πλήθους πιστῶν ἐντεῦθεν καὶ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ, καθ' ἣν ἀπηύθυνε τὸ ἀκόλουθον Πασχάλιον Μήνυμα πρὸς τὸ πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας:

“Ἀδελφοὶ καὶ τέκνα ἀγαπητά,

«Ἐημερωθήκαμε» ἀπόψε, σύμφωνα μὲ τὸν ποιητὴ, «ἔχοντας διατρέξει τὴν ἱστορία τοῦ θανάτου τῆς Ἱστορίας, ἢ μᾶλλον τὴν ἱστορία τῆς Ἱστορίας τοῦ θανάτου». Ὅμως, σέ μᾶς, τὰ πιστὰ τέκνα τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας, θά ταίριαζε νὰ λέγαμε ὅτι ξαγρυπνήσαμε, αὐτὴ τὴ βραδιά τῆς Ἀναστάσεως, μελετώντας τὴν ἱστορία τοῦ τέλους τοῦ Θανάτου ἢ, καλύτερα, ψάλλοντας τὸ «Χριστὸς Ἀνέστη!»

Ἡ πίστις μας εἶναι ζωντανή, διότι βασίζεται στό γεγονός τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ, πού μὲ τόση ἔντασι ἐκφράζει αὐτὸς ὁ σύντομος καὶ περιεκτικὸς χαιρετισμὸς: «Χριστὸς Ἀνέστη!». «Τὰ ἀρχαῖα παρῆλθεν, ἰδοὺ γέγονε καινὰ τὰ πάντα». Ἡ Ἀνάστασις δέν ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ ἱστορικὲς ἀποδείξεις, γιατί ὁ σκοπὸς τῆς δέν εἶναι νὰ μᾶς πείσῃ ἐγκεφαλικά γιὰ ἓνα γεγονός πού συνέβη κάποτε στὴν ἀνθρώπινη ἱστορία, ἀλλὰ νὰ μᾶς μεταμορφώσῃ ὑπαρξιακά. Δέν πρόκειται γιὰ μιὰ κατανόησι τῆς Ἀναστάσεως μέσῳ τῆς πεπερασμένης ἀνθρώπινης λογικῆς, ἀλλὰ γιὰ τὴ μεγάλη πρό-κλησι νὰ εἰσέλθουμε σὲ ἓναν ἄλλο κόσμον, καινούργιον, φωτοφόρον καὶ εἰρηνικόν. Γι' αὐτό, γιὰ μᾶς τοὺς Ὁρθοδόξους Ρωμηοὺς, ἡ Ἀνάστασις δέν ἐξαντλεῖται σὲ μιὰ ἀπλὴ νίκη κατὰ τοῦ φυσικοῦ θανάτου, ἀλλὰ ἐπεκτείνεται στὴν ἀνακαίνισι καὶ τὴ μετα-μόρφωσι τῆς ζωῆς μας.

Μεγάλη σύγχυσι προκαλεῖ κάθε προσπάθεια ἐγκεφαλικῆς καί λογικῆς ἐρμη-νείας τοῦ γεγονότος τῆς Ἀναστάσεως, γιατί τότε ἡ Ἐκκλησία μας μετατρέπεται σέ θρησκεία καί τό Μυστήριον σέ ἰδεολογία. Καί εἶναι ἀπολύτως βέβαιο ὅτι, ὅσο πασχί-ζουμε νά ἱεροποιήσουμε μιὰ ἰδεολογία ἢ νά λογικοποιήσουμε τήν πίστι, τόσο περισ-σότερο μεταποιοῦμε τήν Ἐκκλησία τοῦ Ἀναστάντος Χριστοῦ σέ μιὰ ὑπόθεσι ἀνθρώ-πινη, μέρος τοῦ κόσμου, καί ἀπλή «ἀξία» τοῦ πολιτισμοῦ. Οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μας, ὅμως, τό βροντοφωνάζουν μέ τή διδασκαλία τους, οἱ Ἅγιοί μας τό ἀποδεικνύουν μέ τή ζωή τους, ἐσεῖς οἱ εὐλαβεῖς προσκυνηταί μας τό καταθέτετε μέ τήν παρουσία σας, ὅτι ἡ πίστις τῶν Ὁρθοδόξων δέν εἶναι θρησκεία, δέν εἶναι ἰδεολογία, δέν εἶναι ἀνθρώπινο κατασκευάσμα, ἀλλά θεία Ἀποκάλυψις, πού βασιζέται στήν Ἀνάστασι τοῦ Χριστοῦ. Εἶναι τό καινούργιο ἀναστάσιμο γεγονός τῆς ἴδιας τῆς Ἐκκλησίας.

Ἄς μήν ξεχνοῦμε, ὅτι ὁ Χριστός ἦλθε στόν κόσμο, γιά νά σώσῃ τόν ἄνθρωπο καί νά τόν ἐκκλησιαστικοποιήσῃ. Κατά τήν ἐπίγεια παρουσία Του, κάλεσε τόν ἄνθρωπο νά ἀφήσῃ τή θρησκεία καί νά εἰσέλθῃ στήν Ἐκκλησία, τῆς ὁποίας ὁ ἴδιος εἶναι Ἰδρυτής. Ἔτσι, μόνο ὅταν εἴμαστε μέσα στήν Ἐκκλησία γινόμαστε μέτοχοι τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ.

Ἐμεῖς ἐδῶ, στήν Ἐσταυρωμένη Ἐκκλησία, ζοῦμε τό γεγονός τῆς Ἀναστάσεως, δοξάζοντας καθημερινά τόν Θεό, καί ἐνῶ εἴμαστε ἐπί τοῦ σταυροῦ, ἡ ζωή μας δέν χάνει τήν ὁμορφιά της· καί ἐνῶ οἱ πληγές μας ἀκόμη αἱμορραγοῦν, ἐμεῖς συνεχίζουμε ἀγόγγυστα νά διακονοῦμε τόν κόσμο καί τόν ἄνθρωπο· καί ἐνῶ δέν βιώσαμε ἀκόμη τήν ἀποκαθήλωσι, μέ πολλή ἀγάπη στέλνουμε ἀπό τό ἀείφωτο Φανάρι σέ ὅλη τήν ἀνθρωπότητα, σέ ὅλη τήν οἰκουμένη, τόν ἀναστάσιμο ἀσπασμό τῆς χαρᾶς.

Ἀδελφοί καί τέκνα ἐν Χριστῷ Ἀναστάντι,

Σᾶς εὐχαριστοῦμε ὅλους πού ἦλθατε στήν ταπεινή Αὐλή τῆς Πρώτης καί Μεγάλης Ἐσταυρωμένης Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία σᾶς εὐλογεῖ καί ἡ ὁποία σᾶς ἀγαπᾷ πολύ.

Γιατί, Ἀνάστασι σημαίνει νά πεθαίνῃς καί νά ζῆς... γιατί ἀγάπησες πολύ. Χρόνια πολλά σέ ὅλους. Χριστός Ἀνέστη!”

Ἀκολουθῶς, ἐτελέσθη ὁ Ἀναστάσιμος Ὁρθρος καί ἡ πανηγυρική Θεία Λειτουργία, προεξάρχοντος τοῦ Πατριάρχου καί συλλειτουργούντων Αὐτῶ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Προικοννήσου κ. Ἰωσήφ, Φιλαδελφείας κ. Μελίτωνος, Σεβαστείας κ. Δημητρίου, Μύρων κ. Χρυσοστόμου, Ἰκονίου κ. Θεολήπτου, Καλλιουπόλεως καί Μαδύτου κ. Στεφάνου καί Ἀδριανουπόλεως κ. Ἀμφιλοχίου.

Τὴν ἐπὶ τῷ Ἁγίῳ Πάσχα Πατριαρχικὴν Απόδειξιν ἀνέγνω ἀπὸ τοῦ Ἱ. Ἄμβωνος ὁ Πανοσιολ. Διάκονος κ. Ἰωακείμ, Ὑπογραμματεὺς τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἐκκλησιάσθησαν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Γέρων Νικαίας κ. Κωνσταντῖνος, ὁ Πανοσιολ. Αρχιμανδρίτης κ. Tatul Anusyan καὶ ὁ Ἱερολ. Διάκονος κ. Vağarşag Sargavak Seropyan, ἐκ προσώπου τοῦ ἐν τῇ Πόλει Ἀρμενικοῦ Πατριαρχείου, οἱ ἐξοχ. κ. Παναγιώτης Σκουρολιάκος, Βουλευτὴς ΣΥ.ΡΙΖ.Α. Ἀττικῆς, καὶ Πρέσβυς κ. Εὐάγγελος Σέκερης, Γεν. Πρόξενος τῆς Ἑλλάδος ἐν τῇ Πόλει, μετὰ τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ, ὁ ἐνδοξ. κ. Λάζαρος Καμπουρίδης, Ταξίαρχος, Ἀκόλουθος Ἀμύνης παρὰ τῇ ἐν Ἀγκύρᾳ Πρεσβείᾳ τῆς Ἑλλάδος, μέλη τῆς Ὄργανώσεως ΑΗΕΡΑ, καὶ πιστοὶ ἐκ τῆς Πόλεως, ἐξ Ἑλλάδος καὶ ἄλλων χωρῶν.

Τὴν πρωΐαν τῆς Κυριακῆς τοῦ Πάσχα, 16^{ης} Ἀπριλίου, ἐτελέσθη ὁ πανηγυρικός Ἑσπερινός τῆς Ἀναστάσεως.

Ἡ Α.Θ. Παναγιότης ὁ Πατριάρχης, κατῆλθεν εἰς τὸν Π. Πατριαρχικὸν Ναὸν μετὰ τῶν ἁγίων Ἀρχιερέων καὶ τοῦ ἱ. Κλήρου, Ὀφφικιαλίων καὶ ἐπισήμων ἐπισκεπτῶν, καὶ προέστη τοῦ Ἑσπερινοῦ ἐν συγχοροστασίᾳ μετὰ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Γέροντος Νικαίας κ. Κωνσταντίνου, Προικοννήσου κ. Ἰωσήφ, Φιλαδελφείας κ. Μελίτωνος, Σεβαστείας κ. Δημητρίου, Μύρων κ. Χρυσοστόμου, Ἰκονίου κ. Θεολήπτου, Κυδωνιῶν κ. Ἀθηναγόρου καὶ Ἀδριανουπόλεως κ. Ἀμφιλοχίου.

Τὸ Ἱ. Εὐαγγέλιον ἀνεγνώσθη ἑλληνιστί ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου ἀπὸ τοῦ ἱ. Συνθρόνου, τουρκιστί ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Γέροντος Νικαίας κ. Κωνσταντίνου, λατινιστί ὑπὸ τοῦ ρκαθολικοῦ ἱερέως Ὄσιοι. κ. Ἰωσήφ Robu, ἄρμενιστί ὑπὸ τοῦ Ἱερολ. Διακόνου κ. Melkon Arık, σλαβωνιστί ὑπὸ τοῦ Πανοσιολ. Μ. Συγκέλλου κ. Ἀμβροσίου, βουλγαριστί ὑπὸ τοῦ Αἰδεσιμ. Πρωτοπρεσβυτέρου κ. Ἀγγέλου Velkof, ρουμανιστί ὑπὸ τοῦ Αἰδεσιμ. Πρεσβυτέρου κ. Vlad Sergiu Marcel, ἀγγλιστί ὑπὸ τοῦ Πανοσιολ. Τριτεύοντος κ. Νήφωνος, γαλλιστί ὑπὸ τοῦ Πανοσιολ. Μ. Αρχιμανδρίτου κ. Βησσαρίωνος, καὶ πάλιν ἑλληνιστί, ἀπὸ τοῦ ἱ. Ἄμβωνος, ὑπὸ τοῦ Πανοσιολ. Μ. Αρχιδιακόνου κ. Ἀνδρέου.

Ἐκκλησιάσθησαν οἱ Σεβ. Μητροπολίται Πέργης κ. Εὐάγγελος, Συνάδων κ. Διονύσιος καὶ Καλλιουπόλεως καὶ Μαδύτου κ. Στέφανος, Πρωτοσυγκελεύων, ὁ ἐξοχ. Πρέσβυς κ. Εὐάγγελος Σέκερης, ἡ ἐξοχ. κυρία Nadezhda Neynsky, πρέσβυς τῆς Βουλγαρίας ἐν Ἀγκύρᾳ, μετὰ τοῦ συζύγου αὐτῆς, ὡς καὶ ὁ ἐν τῇ Πόλει Γεν. Πρόξενος τῆς χώρας ἐντιμ. κ. Angel Angelon, οἱ ἐντιμ. Γεν. Πρόξενοι κ. Andrey Podelyshev, τῆς Ρωσικῆς Ὀμοσπονδίας, κ. Zoran Marković, τῆς Σερβίας, μετὰ τοῦ Προξένου κ. Jovica Topalovic, κ. Vladimir Mironovich, τῆς Λευκορωσσίας, κ. Maksym Vdovychenko, Ἀναπληρωτῆς Γεν.

Πρόξενος τῆς Οὐκρανίας, μετά τοῦ κ. Yuriy Grynevetskyi, Προξένου, κ. Γεώργιος Γαϊτάνης καί ἡ εὐγεν. κ. Δανάη Βασιλάκη, Πρόξενοι τῆς Ἑλλάδος.

Μετά τήν Ἀπόλυσιν ὁ Πατριάρχης διένειμεν εἰς τοὺς ἐκκλησιασθέντας τὰ εἰθισμένα πασχαλινά ὠά.

Πρός τιμὴν τῶν ὡς ἄνω Διπλωματῶν καί λοιπῶν ἐπισήμων παρετέθη μετά τήν ἰ. Ἀκολουθίαν δεξίωσις ἐν τῇ Αἰθούσῃ τοῦ Θρόνου, πλεῖστοι δέ αὐτῶν παρεκάθησαν καί εἰς τὴν ἐόρτιον πασχάλιον τράπεζαν.

Καί τὴν φορὰν ταύτην, ὁ Νομάρχης τῆς Πόλεως ἔξοχ. κ. Vasip Şahin, ἐπικοινωνήσας τηλεφωνικῶς πρὸς τὸν Πατριάρχην ἡμῶν ἠύχηθη καί συνεχάρη ἐπὶ τῷ Πάσχα Αὐτῷ τε καί ἅπασιν τοῖς μέλεσι τῆς Ῥωμαϊκῆς Κοινότητος.

• Ἡ ἐπίσκεψις τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου εἰς Ἑλβετίαν καί Γαλλίαν. Οἱ ἑορτασμοὶ τῆς 50ετίας τοῦ ἐν Σαμπεζύ Ὁρθοδόξου Κέντρου.

Ἡ Α.Θ. Παναγιότης, ὁ Πατριάρχης, ἔφθασε τὴν Πέμπτην, 20^{ῆν} Ἀπριλίου, εἰς Ἑλβετίαν, προκειμένου νὰ προστῆ τῶν διοργανωθεισῶν ἑορταστικῶν ἐκδηλώσεων ἐπὶ τῇ συμπληρώσει πεντηκονταετίας ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τοῦ ἐν Chambésy Γενεύης Ὁρθοδόξου Κέντρου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καί εἰκοσαετοῦς λειτουργίας τοῦ παρ'αὐτῷ Ἰνστιτούτου Μεταπτυχιακῶν Σπουδῶν Ὁρθοδόξου Θεολογίας. Ἡ τιμία Πατριαρχικὴ Συνοδεία κατὰ τὴν ἱεραποδημίαν ταύτην ἀπηρτίζετο ἐκ τῶν Σεβ. Μητροπολίτου Σηλυβρίας κ. Μαξίμου, Πανοσιολ. Διακόνου κ. Ἰωακείμ, Ὑπογραμματέως τῆς Ἁγίας καί Ἱερᾶς Συνόδου, καί ἐντιμ. κ. Μαρίου Ταρίνα, ὑπαλλήλου τῶν Πατριαρχείων.

Ἡ κεντρικὴ ἑορταστικὴ ἐκδήλωσις τῶν προαναφερθεισῶν ἐπετειῶν ἐπραγματοποιήθη τὴν πρωΐαν τῆς 22^ας Ἀπριλίου, ἐν τῷ παρά τῷ Ὁρθοδόξῳ Κέντρῳ Ἱ. Πατριαρχικῶ καί Σταυροπηγιακῶ Ναῶ τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου τῶν Ἐθνῶν Παύλου, τῇ συμμετοχῇ τοῦ Προϊσταμένου τοῦ Κέντρου Σεβ. Μητροπολίτου Ἑλβετίας κ. Ἱερεμίου, τοῦ Βοηθοῦ αὐτοῦ Ἐπισκόπου Θεοφ. Λαμψάκου κ. Μακαρίου, ἄλλων κληρικῶν καί ἐκπροσώπων τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας, καθὼς ἐπίσης καί τῶν εἰδικῶς πρὸς τοῦτο προσελθόντων Σεβ. Μητροπολιτῶν Γέροντος Χαλκηδόνο κ. Ἀθανασίου, Προέδρου τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ὁρθοδόξου Κέντρου, Γερμανίας κ. Αὐγουστίνου καί Νέας Ἰωνίας καί Φιλαδελφείας κ. Γαβριήλ, τοῦ Νουντσίου παρά τοῖς ἐν Γενεύῃ Διεθνέσιν Ὁργανισμοῖς Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου κ. Ivan Jurkovic, τοῦ Ῥωμαιοκαθολικοῦ Ἐπισκόπου Γενεύης, Φριβούργου καί Λωζάννης Σεβ. κ. Charles Morerod, τῶν μελῶν τοῦ Δ.Σ. τοῦ Κέντρου, Ἀρχόντων Ὁφφικιαλίων τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας καί πλήθους κόσμου.

Μετά τήν προσφώνησιν τοῦ Προϊσταμένου τοῦ Κέντρου πρὸς τόν Πατριάρχη, ὠμίλησαν οἱ καθηγηταὶ Ὅσιολ. Δρ. Guido Vergauwen, πρῶην Πρύτανης τοῦ Πανεπιστημίου Φριβούργου, καὶ Αἰδεσιμολ. Δρ. Hans Christoph Ascani, Ἀντιπρύτανης τοῦ Πανεπιστημίου Γενεύης, ἐπὶ τῆς ἁρμονικῆς καὶ ἐποικοδομητικῆς συνεργασίας τῶν ἐκπαιδευτικῶν ἰδρυμάτων αὐτῶν μετὰ τοῦ ἐν Σαμπεζύ Ἰνστιτούτου Μεταπτυχιακῶν Σπουδῶν Ὁρθοδόξου Θεολογίας ὁ Πανιερ. Ἀρχιεπ. Τελμησοῦ κ. Ἰώβ, ἐπὶ τῆς προόδου τῶν Διεκκλησιαστικῶν σχέσεων κατὰ τήν εἰκοσιπενταετίαν τῆς Πατριαρχείας τοῦ Παναγιωτάτου ὁ ὑπεύθυνος διοικήσεως καὶ προσωπικοῦ τοῦ Ὁρθοδόξου Κέντρου Θεοφ. Ἐπίσκοπος Λαμψάκου κ. Μακάριος, ἐπὶ τῆς λειτουργικῆς καὶ πνευματικῆς ζωῆς τῶν οἰκοτρόφων σπουδαστῶν τοῦ ἐν αὐτῷ Ἰνστιτούτου ὁ ἐντιμολ. καθηγηταὶ κ. Βλάσιος Φειδᾶς, Κοσμήτωρ, ἐπὶ τῶν Διορθοδόξων σχέσεων, καὶ Κωνσταντῖνος Δεληκωσταντῆς, ἐπὶ τῆς οἰκολογικῆς καὶ τῆς κοινωνικῆς εὐθύνης τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Βαρθολομαίου καί, ἐν κατακλείδι, ὁ Πατριάρχης, ὁ Ὅποιος ἐξῆρε τό γεγονός ὅτι «οἱ ἰδρυτικοὶ στόχοι εὐθύνης τοῦ Κέντρου ἐξεπληρώθησαν πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως διὰ τῆς ὀργανώσεως, κατὰ τήν μέχρι τοῦδε πορείαν αὐτοῦ, διαχριστιανικῶν καὶ διορθοδόξων συνεδρίων, τῆς ἐκδόσεως θεολογικῶν μελετῶν, τῆς καλλιέργειας πνεύματος διαλόγου μετὰ πάντων τῶν χριστιανῶν καὶ μετὰ μονοθεϊστικῶν θρησκείων, ἀλλὰ καὶ μετὰ πάντων τῶν ἀνθρώπων καλῆς θελήσεως», καθὼς ἐπίσης καὶ τό ὅτι «τὸ Κέντρον τοῦτο, ἔργον συναντήσεως τῆς πίστεως τῶν ἀνθρώπων μέ τήν δύναμιν τοῦ Θεοῦ», ὑπῆρξε τό ἱερόν ἐργαστήριον τῆς προπαρασκευῆς ἐπὶ τεσσαράκοντα συναπτὰ ἔτη τῆς χάριτι Θεοῦ συγκληθείσης κατὰ τό παρελθόν ἔτος ἐν Κρήτῃ Ἁγίας καὶ Μεγάλῃς Συνόδου τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Παραλλήλως, ὑπεγράμμισεν ὁ Πατριάρχης τήν ἐπὶ εἰκοσαετίαν ὄλην ἐπιτυχῆ λειτουργίαν τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ βραχίονος τοῦ Κέντρου, ἥτοι τοῦ παρ' αὐτῷ Ἰνστιτούτου Ὁρθοδόξου Θεολογίας, "ὡς πνευματικοῦ φυτωρίου, καταρτίζοντος στελέχη ἐξ ἀπασῶν τῶν κατὰ τόπους Ἀγιωτάτων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, χρήσιμα διὰ τὰς ἀνάγκας αὐτῶν, ἐξειδικευμένα εἰς τήν διεξαγωγὴν διορθοδόξων καὶ διαχριστιανικῶν διαλόγων", κατέκλεισε δέ τονίσας ὅτι «διὰ τοῦ ἐν Σαμπεζύ Γενεύης Ὁρθοδόξου Κέντρου ἡ Μήτηρ Ἁγία τοῦ Χριστοῦ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως προσφέρει εἰς σύνολον τήν Ἐκκλησίαν καὶ τήν ἐπιστήμην τῆς Θεολογίας θησαυρόν πολύτιμον μαρτυρίας ἐκκλησιαστικῆς, θεολογικῆς, συνοδικῆς, οἰκουμενικῆς καὶ γενικώτερον πανανθρωπίνης καὶ παγκοσμίου».

Τήν μεσημβρίαν παρετέθη δεξίωσις εἰς τὰς ἐγκαταστάσεις τοῦ Κέντρου πρὸς τιμὴν τοῦ Πατριάρχου, τῇ συμμετοχῇ πάντων τῶν προσελθόντων εἰς τήν ἐπετειακὴν ἐκδήλωσιν. Ἀργότερον, κατὰ τήν Ἀκολουθίαν τοῦ Ἑσπερινοῦ τῆς Κυριακῆς τοῦ Ἀντίπασχα ἐν τῷ αὐτῷ Ἰ. Ναῷ ἐχοροστάτησεν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἑλβετίας κ. Ἰερεμίας, ὁ δὲ Πατριάρχης συμπροσηυχήθη ἀπὸ τοῦ

Ἱεροῦ Βήματος, ἐνῶ ἀκολουθῶς ἀνέγνω Τρισάγιον πρό τοῦ ἐν τῷ περιβόλῳ τοῦ Κέντρου τάφου τοῦ ἀειμνήστου Μητροπολίτου Ἀδριανουπόλεως κυροῦ Δαμασκηνοῦ, πρώτου Ποιμενάρχου τῆς ἐν ἔτει 1982 συσταθείσης Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἑλβετίας, Προϊσταμένου τοῦ Κέντρου καί Γραμματέως ἐπί τῆς Προπαρασκευῆς τῆς Ἁγίας καί Μεγάλης Συνόδου ἐπί μακράν σειρᾶν ἐτῶν.

Τὴν ἐπομένην, Κυριακὴν τοῦ Θωμᾶ, 23^{ῆν} Ἀπριλίου 2017, ὁ Πατριάρχης ἐτέλεσεν ἐν τῷ ὑπερπληρωθέντι ἐξ εὐλαβῶν Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν ποικίλης ἐθνικῆς καταγωγῆς Ἱερῷ Σταυροπηγιακῷ Ναῷ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου τὴν Θεῖαν Λειτουργίαν, ἐν συλλειτουργίᾳ μετὰ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Γέροντος Χαλκηδόνος, Ἑλβετίας, Γερμανίας, Νέας Ἰωνίας καί Φιλαδελφείας καί Σηλυβρίας, τοῦ Πανιερ. Ἀρχιεπισκόπου Τελμησοῦ καί τοῦ Θεοφ. Ἐπισκόπου Λαμψάκου, καθ' ἣν τό Ἀποστολικόν Ἀνάγνωσμα, τό Σύμβολον τῆς Πίστεως καί ἡ Κυριακὴ Προσευχὴ ἀνεγνώσθησαν ἐλληνιστί καί γαλλιστί. Ὁμιλήσας ἀμέσως μετὰ τὴν εὐαγγελικὴν περικοπὴν τῆς ἡμέρας ὁ Πατριάρχης, ἐπίσης ἐλληνιστί καί γαλλιστί, ὑπεγράμμισεν ὅτι ἡ ἴδρυσις ἐν Σαμπεζύ Γενεύης πρό πενήκοντα ἐτῶν τοῦ Ὁρθοδόξου Κέντρου τοῦ Οἴκουμενικοῦ Πατριαρχείου «ἀπετέλεσεν ἐν τῇ πράξει ἐκδήλωσιν τῆς ὀφειλετικῆς διακονίας αὐτοῦ πρὸς τόν ὅλον θεσμόν τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ, ἐν πνεύματι εὐαγγελικῆς ταπεινώσεως καί ἀνυποκρίτου ἀγάπης πρὸς πάντας ἀνθρώπους, ἀνεξαρτήτως γλωσσικῶν καί πολιτιστικῶν παραδόσεων, καθὼς τό Κέντρον τοῦ Σαμπεζύ διηκόνησε κατὰ τὴν πεντηκονταετῆ ἱστορικὴν διαδρομὴν αὐτοῦ τὴν διορθόδοξον συνεργασίαν καί ἀπεκάλυψε τὴν ἐν ἐνότητι ὁμόφωνον, πάντοτε, συνεργασίαν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καί τὴν διατύπωσιν τῆς ἐνιαίας φωνῆς αὐτῆς εἰς πολλά ἀπασχολοῦντα τόν σύγχρονον κόσμον ζητήματα». Ἄπαξ ἔτι ἐμνήσθη μετ' εὐγνωμοσύνης τῶν συμβαλόντων, ἐπώνυμων καί ἀνωνύμων, εἰς τό «κατόρθωμα τοῦτο», ἀπὸ τοῦ ἀλήστου μνήμης Πατριάρχου Ἀθηναγόρου, τῶν Μητροπολιτῶν Χαλκηδόνος Μελίτωνος καί τοῦ ἀπὸ Ἑλβετίας Ἀδριανουπόλεως Δαμασκηνοῦ, τῶν μεγάλων εὐεργετῶν αὐτοῦ, μέ πρώτους τόν Γεώργιον καί τὴν Κατίγκω Λαιμοῦ, μέχρι καί τῆς νῦν διοικήσεως αὐτοῦ.

Μετὰ τό πέρας τῆς Θείας Λειτουργίας, εἰς ἣν συμπροσηυχήθησαν πάντες οἱ τὴν προτεραίαν προσελθόντες ἐπίσημοι, ὁ Πατριάρχης ἐχειροθέτησεν εἰς τό ὄφθικιον τοῦ Ἀρχιμανδρίτου τῆς Ἁγ. Ἀρχιεπισκοπῆς Κωνσταντινουπόλεως τόν Ὅσιολ. Ἱερομόναχον κ. Φώτιον Τσάμην, ἐκ τῶν ἀποφοίτων τοῦ Ἰνστιτούτου Μεταπτυχιακῶν Σπουδῶν καί στέλεχος νῦν τῆς ἐν Γενεύῃ ἱερᾶς στέγης τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας.

Τό ἐπίσημον γεῦμα, δι' οὗ κατεκλείσθησαν αἱ ἐορταστικαὶ ἐπετειακαὶ ἐκδηλώσεις παρετέθη ἐν τῷ ξενοδοχείῳ Intercontinental τῆς Γενεύης, τῇ συμμετοχῇ πάντων τῶν προαναφερθέντων Ἱεραρχῶν, κληρικῶν, ἐπισήμων καί πολλῶν μελῶν τῶν ἐλληνοφώνου καί γαλλοφώνου Ὁρθοδόξων Κοινοτήτ-

ων Γενεύης, κατά τήν διάρκειαν τοῦ ὁποίου ἀντηλλάγησαν προπόσεις καί ἀναμνηστικά δῶρα μεταξύ τοῦ Πατριάρχου καί τῶν Μητροπολιτῶν Γέροντος Χαλκηδόνος καί Ἑλβετίας, ἐξ ὀνόματος τῆς Διοικήσεως τοῦ Κέντρου. Ἡ πρόποσις τοῦ Γέροντος Ἁγίου Χαλκηδόνος ἔχει ὡς ἔπεται:

“Μία ἐορταστική ἡμέρα καλεῖ πρὸς ἀγάπην, ἄσμα καὶ οἶνον. (Οβίδιος)

Παναγιώτατε,

Τὸ Ὀρθόδοξον Κέντρον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου χαίρεται καὶ ἀγάλλεται σήμερον διὰ τοὺς ἐορτασμοὺς τριπλοῦ Ἰωβηλαίου: τῆς 50ετηρίδος αὐτοῦ καὶ τῶν Ἰωβηλαίων τῆς 25ετηρίδος τῆς Α.Θ.Π. καὶ τῆς 20ετίας τοῦ Ἰνστιτούτου, τοὺς ὁποίους ἠγαθύνθητε νὰ τιμήσετε εὐλογιακῶς διὰ τῆς πολυτίμου Παρουσίας Σας.

Προσήλθατε, Παναγιώτατε, διὰ νὰ ἀσπασθῆτε καὶ θωπεύσητε τὸ ἐπάξιον καὶ κειμηλιακοῦ χαρακτῆρος τέκνον Σας, διὰ τὸ ὁποῖον τόσον πάντοτε μεριμνᾶτε, ἀγαλ-λόμενος καὶ Ὑμεῖς διὰ τὴν ἡμίσεος αἰῶνος ζωὴν του. Ζωὴν ἀγώνων, ἀγωνιῶν καὶ πραγματικοῦ Μαρτυρίου. Ἀλλὰ καὶ πῶς ἤμποροῦσε νὰ γίνῃ διαφορετικῶς, ἐφ’ ὅσον τοῦτο εἶναι γνήσιον τέκνον Μητρός διαχρονικῶς μαρτυρικῆς; Ὅστοῦν ἐκ τῶν ὀσῶν Αὐτῆς. Τί ὅμως εἶναι τὸ τέκνον τοῦτο; Εὐειδὲς ἢ οὐ, εὐφυὲς ἢ οὐ, καλῶς ἀνατραφέν ἢ οὐ, συνεργάσιμον ἢ οὐ, φίλεργον ἢ οὐ, πρωτόβουλον ἢ οὐ; κ.ο.κ. Ἀπάντησίν τινά εἰς τὰ ἀνωτέρω ἠμπορεῖ νὰ παράσχῃ ἢ διερεῦνησις τῆς μέχρι τοῦδε βιοτῆς καὶ πολιτείας του. Οὐ γὰρ ἐξ ἀκανθῶν συλλέγουσιν σῦκα, οὐδὲ ἐκ βάτου σταφυλὴν τρυγῶσιν (Λουκ. 6, 44).

Καὶ χαίρονται μεθ’ ἡμῶν σήμερον ἅπαντες οἱ μεγαλόπνοοι Ἰδρυταὶ αὐτοῦ, οἱ διαπρεπεῖς Πατριάρχαι Ἀθηναγόρας Α΄ καὶ Δημήτριος Α΄, οἱ μεγάθυμοι Μεγάλοι Εὐεργεταὶ καὶ οἱ πολυάριθμοι ἀποιχόμενοι καὶ ζῶντες χορηγοί, κληρικοὶ καὶ λαϊκοὶ ἀνεξαρτήτως ἐθνικότητος, θρησκείας καὶ ὁμολογίας, οἱ ὁποῖοι ἔχυσαν ἔλαιον καὶ οἶ-νον καὶ ἐβοήθησαν ποικιλοτρόπως εἰς τὴν ἐν σιγῇ ἄνδρωσιν αὐτοῦ, οἱ διακεκριμένοι Προϊστάμενοί του, οἱ ὁποῖοι μετὰ τῶν τιμίων συνεργατῶν των ἀνεδείχθησαν πιστὰ ἄχρι θανάτου τέκνα καὶ ἀφοσιωμένα εἰς τὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν, καὶ πάντες οἱ ἐν αὐτῷ κοπιῶντες καὶ ἐργαζόμενοι, οὕτως ὥστε τοῦτο σήμερον νὰ ἐμφανίζεται, ὡς καὶ τὸ γοητευτικὸν Μητροπολιτικὸν Μέγαρον, κτῆμα πολύτιμον καὶ ἀξιοζήλευτον τοῦ Θρόνου, ὡς "ἀνέσπερον φῶς" ἐν Ἑσπερία, περιχωρόν -κατὰ τὴν σιγίλλιακὴν αὐτοῦ ιδέαν καὶ ἐντολήν- μετὰ μεγίστης ἀγάπης τὸ "Μεταπτυχιακὸν Ἰνστιτούτον Ὀρθο-δόξου Θεολογίας", ἐπιστημονικὸν φυτώριον μὲ πλείστους ἀγλαοὺς διορθοδόξους καὶ διαχριστιανικοὺς καρπούς, εἰς τὴν ὠρίμανσιν καὶ ἐπιτυχίαν τῶν ὁποίων τὰ μέγιστα συμβάλλουν, οὐχὶ σπανίως, λαμπροὶ Ἱεράρχαι καὶ ἐθελοντοκαθηγηταί, καθὼς καὶ τὸ ἀνύστακτον ἐνδιαφέρον τῶν Θεολογικῶν Σχολῶν τῶν Πανεπιστημίων

Γενεύης καὶ Φριβούργου. Κοσμούμενον δὲ σήμερον ἐντὸς τοῦ εἰδυλλιακοῦ τοπίου τῆς ἀπαραμίλ-λου καὶ εὐγενοῦς ταύτης χώρας καὶ μὲ τὸ μετὰ ἀρίστων προδιαγραφῶν ἐξοπλισμένον, κομψὸν Λάτσειον "Μουσεῖον Χριστιανικῆς Τέχνης τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου" ὡς ἕναν πολυκαρατικὸν ἀδάμαντα τοῦ χρυσοῦ αὐτοῦ καὶ ἰωβηλαιικοῦ περιδεραίου.

Ἦψάσατε τοίνυν τὰς χεῖρας Σας, καὶ εὐλογήσατε, Παναγιώτατε, καὶ πάλιν τὴν Ἱερὰν καὶ περίπυστον ταύτην καὶ ἰδιαίτεραν τῆς Ἐκκλησίας Στέγην, ἵνα συνεχί-ζη ἀπροσκόπτως καὶ ἀμελλητί τὴν προσφορὰν καὶ τὸ οἰκουμενικὸν ἔργον αὐτῆς, τὸ ὁποῖον ἐνεπιστεύθησαν εἰς ἡμᾶς οἱ Πατέρες ἡμῶν καὶ δὴ ἐν μέσῳ καιρῶν λίαν δυσχερῶν δι' ὀλόκληρον τὴν ἀνθρωπότητα καὶ τὸ Γένος.

Τὴν Δευτέραν, 24^{ην} ἰδίου, ὁ Πατριάρχης ἐπεσκέφθη τὴν ἔδραν τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν, ὑπαντηθεὶς τιμητικῶς ὑπὸ τοῦ Αἰδεσιμολ. Δρος Olan Fykse Tveit, Γενικοῦ Γραμματέως αὐτοῦ, τοῦ ἐντιμολ. Δρος Γεωργίου Λαιμοπούλου, προσφάτως ἀφυπηρετήσαντος Ἀναπληρωτοῦ Γεν. Γραμματέως, καὶ τῆς Δρος Isabel Arawo Phiri, διαδόχου αὐτοῦ. Μετὰ σύντομον ἐπίσκεψιν εἰς τὰ Γραφεῖα τοῦ Γεν. Γραμματέως, τῆς ὑπὸ τὸν Πανιερ. Ἀρχιεπίσκοπον Τελμησοῦ Ἀντιπροσωπείας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου παρά τῷ Συμβουλίῳ καὶ τοῦ Δρος Γεωργίου Λαιμοπούλου, ὅστις ἐπεφορτίσθη μὲ τὴν ὀργάνωσιν τῶν ἐορτασμῶν τῆς 70^{ης} ἐπετείου ἰδρύσεως τοῦ Π.Σ.Ε. (1948-2018), ἀπηύθυνεν ἀγγλιστί ἐμπνευσμένην ὁμιλίαν εἰς τὴν Αἴθουσαν Τελετῶν «Visser't Hooft» τοῦ Συμβουλίου ἐπὶ τῶν ἐπιτευγμάτων τῆς ἐν Κρήτῃ συνελθούσης Ἁγίας καὶ Μεγάλης Συνόδου τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, καὶ ἐπὶ τῆς γενομένης ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἀφιερώσεως τοῦ τρέχοντος ἔτους εἰς τὴν προστασίαν τῆς ἱερότητος τῆς παιδικῆς ἡλικίας, ἐνῶ ἀνεφέρθη καὶ εἰς συγχρόνους περιβαλλοντικὰς προκλήσεις σχετιζομένας πρὸς τὸ πόσιμον ὕδωρ καὶ τὴν βιομηχανικὴν παραγωγὴν ἐμφιαλωμένου τοιούτου, παρουσίᾳ πλήθους στελεχῶν τοῦ Διαχριστιανικοῦ τούτου Ὄργανισμοῦ, καθὼς καὶ πάντων τῶν προαναφερθέντων ἐπισήμων. Μετὰ τὰς ἀντιφωνήσεις τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως τοῦ Π.Σ.Ε. καὶ τῆς Δρος Phiri, τὸ Συμβούλιον παρέθεσεν ἐπίσημον γεῦμα πρὸς τιμὴν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Βαρθολομαίου ἐν ἰδιαίτερα αἰθούσῃ τῶν ἐγκαταστάσεών του, κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ὁποίου ἀντηλλάγησαν ἀναμνηστικά δῶρα.

Ἀκολούθως, ὁ Πατριάρχης καὶ ἡ τιμία Συνοδεία Αὐτοῦ ἀνεχώρησαν ἐκ τῆς ἔδρας τοῦ Π.Σ.Ε. μὲ προορισμὸν τὸ παρά τούς πρόποδας τῶν Ἄλπεων Καντόνιον τοῦ Φριβούργου καὶ τὴν ὁμώνυμον μεσαιωνικὴν πρωτεύουσαν πόλιν αὐτοῦ, ἐνθα ἐπεσκέφθη ἐν ἀρχῇ τὸν Ρωμαιοκαθολικὸν Καθεδρικὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Νικολάου, προσφωνηθεὶς ὑπὸ τοῦ Προϊσταμένου αὐτοῦ, Πανοσιολ. Chanoine κ. Claude Ducarroz καὶ ἀντιφωνήσας καταλλήλως, ηὐλόγησε τὸ

πυκνόν ἐκκλησίασμα ἐκ κληρικῶν, μοναχῶν καί πιστῶν τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας, καί προσεκύνησε τά τεθησαυρισμένα ἐν αὐτῷ ἱερά λείψανα τοῦ Ἁγίου Νικολάου, Ἀρχιεπισκόπου Μύρων, τοῦ Θαυματουργοῦ.

Ἐν συνεχείᾳ, ὁ Πατριάρχης μετέβη εἰς τό ἰδρυθέν ἐν ἔτει 1889 Πανεπιστήμιον τοῦ Φριβούργου, ὑπαντηθεὶς ἐν αὐτῷ τιμητικῶς ὑπὸ τῆς ἔλλογιμ. καθηγητρίας Astrid Epiney, Πρυτάνεως αὐτοῦ, καί τῶν Ὀσιολ. Καθηγητῶν Guido Vergauwen, πρώην Πρυτάνεως, καί Luc Devillers, Κοσμήτορος τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς.

Ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ ἐγένετο συνάντησις τῆς Α.Θ. Παναγιότητος μετὰ τοῦ ἐξοχ. Πρέσβεως κ. Wolfgang Amadeus Bruehlhart, ὅστις ἐπέδωκεν Αὐτῇ Γράμμα τῆς Προέδρου τῆς Ἑλβετικῆς Συνομοσπονδίας Ἐξοχ. κ. Doris Leuthard, καλωσορίζουσης τὸν Πατριάρχην εἰς τὴν χώραν τῆς, «χώραν εἰρήνης, ὁμολογιακοῦ πλουραλισμοῦ καί πλουσίας χριστιανικῆς παραδόσεως» καί συγχαίρουσας Αὐτόν διὰ τὴν 25^{ην} ἐπέτειον τῆς Πατριαρχικῆς διακονίας Του, ἰδιαίτερος δέ διὰ τὸν «προφητικὸν τόνον πού ἔθεσεν ἐπὶ τοῦ περιβάλλοντος καί τῆς ἀειφόρου ἀναπτύξεως ὡς ὁ πρῶτος μεταξύ τῶν πνευματικῶν ὑπευθύνων».

Ἀκολούθως, ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης, προσφωνηθεὶς ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω διαληφθέντων καί τῆς εὐγεν. κ. Marie Garnier, ἐκπροσώπου τῆς Κυβερνήσεως τοῦ Καντονίου Φριβούργου, ἐν τῇ Aula Magna τοῦ Πανεπιστημίου, ἔδωκεν ἐμπεριστατωμένην διάλεξιν διαρκείας μιᾶς ὥρας ἐπὶ τοῦ θέματος: «Ὁ Διάλογος ὡς κλείς τῆς συγχρόνου Θεολογίας», ἡ ὁποία ἀπέσπασε θερμά καί παρατεταμένα χειροκροτήματα τῶν πολυαρίθμων Καθηγητῶν, σπουδαστῶν, κληρικῶν καί λοιπῶν προσελθόντων διὰ νά ἐνωτισθοῦν τὸν λόγον καί τὴν μαρτυρίαν τοῦ σεπτοῦ Προκαθημένου τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας. Ἐπηκολούθησεν ἀνταλλαγή δώρων.

Μετά τό πέρας τῆς παρατεθείσης πρὸς τιμὴν τοῦ ὑψηλοῦ ἐπισκέπτου δεξιώσεως ἐν τῷ «φουαγιέ» τοῦ Πανεπιστημίου, ὁ Πατριάρχης ἐπεσκέφθη τὸν τιμώμενον ἐπ' ὀνόματι τῆς Ἁγίας Σκέπης καί τοῦ Ἁγίου Σιλουανοῦ τοῦ Ἀθωνίτου ἐνοριακόν Ναόν τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Ἑλβετίας, ὑπαντηθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἐφημερίου αὐτοῦ, Αἰδεσιμολ. Πρωτοπρεσβυτέρου κ. Michel Quenot, δοκίμου συγγραφέως, τῆς εὐλαβεστάτης Πρεσβυτέρας Ἐλισάβετ καί μελῶν τῆς Ἐνορίας. Ὁ Πατριάρχης ἐπέστρεψεν ἀργά τό ἔσπερας εἰς τό ἐν Divoine κατάλυμα αὐτοῦ παρά τῇ Οἰκογενείᾳ τοῦ αὐταδέλφου Αὐτοῦ κ. Ἀντωνίου Ἀρχοντῶν.

Τὴν ἐπομένην, Τρίτην, 25^{ην} ἰδίου, ὁ Πατριάρχης, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Γαλλίας κ. Ἐμμανουήλ καί τῶν ἐκ Κωνσταντινουπόλεως συνοδῶν Του, μετέβη εἰς Βουργουνδίαν καί ἐπεσκέφθη τὴν πολυπληθῆ Διαχριστιανικὴν Μοναστικὴν Κοινότητα τοῦ Taizé, ὑπαντηθεὶς τιμητικῶς ὑπὸ τοῦ ἀδ. Alois, Ἡγουμένου, καί ὀλοκλήρου τῆς Ἀδελφότητος, ὡδηγήθη δέ

εἶτα εἰς τόν ἀφιερωμένον «εἰς τήν συμφιλίωσιν καί τήν καταλλαγὴν» λατρευτικόν χώρον αὐτῆς, ἔνθα παρηκολούθησε τήν μεσημβρινήν προσευχήν, παρουσία 1.500 περίπου, νέων, κυρίως, φίλων καί ἐπισκεπτῶν τῆς Κοινότητος. Ἀκολούθως, προσηυχήθη εἰς τό Ὁρθόδοξον παρεκκλήσιον τῆς Κοινότητος, εὐλογήσας τούς εἰδικῶς πρός τοῦτο προσελθόντας κληρικούς τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Γαλλίας καί τούς παρεπιδημοῦντας Ὁρθοδόξους νέους ἐκ Ρωσσίας, Γεωργίας καί ἄλλων χωρῶν, ἀπέθεσεν ἄνθη εἰς τόν ἐν τῷ αὐλείῳ χώρῳ κείμενον τάφον τοῦ μακαριστοῦ ἁδ. Roger, ἰδρυτοῦ τῆς Κοινότητος, σχόντος τραγικόν τέλος, ἐπεσκέφθη τό Ρωμανικόν Παρεκκλήσιον καί, ἐν τέλει, ηὐλόγησε τό πρός τιμὴν Του παρατεθέν ἐν τῇ τραπέζῃ τῆς Κοινότητος γεῦμα, τῇ συμμετοχῇ καί τοῦ Ρωμαιοκαθολικοῦ Ἐπισκόπου Autun Σεβ. κ. Benoît Rivière.

Τοιοτοτρόπως κατεκλείσθη ἡ εἰς Ἑλβετίαν καί Γαλλίαν ἱεραποδημία τῆς Α.Θ. Παναγιότητος, τοῦ Πατριάρχου, ὁ Ὅποιος τήν πρωΐαν τῆς Τετάρτης, 26^{ης} ἰδίου, ἀνεχώρησε δι' ἰδιωτικοῦ ἀεροσκάφους εἰς Αἴγυπτον, προπεμφθεὶς τιμητικῶς εἰς τόν ἀερολιμένα τῆς Γενεύης ὑπὸ τῶν ὑποδεχθέντων Αὐτόν Ἱεραρχῶν, κληρικῶν, τῆς Πρέσβευς τῆς Ἑλλάδος ἐν Ἑλβετία ἔξοχ. κ. Χαράς Σκολαρίκου, τῆς Μονίμου Ἀντιπροσώπου τῆς Ἑλλάδος παρά τοῖς ἐν Γενεύῃ Διεθνεσὶν Ὄργανισμοῖς ἔξοχ. Πρέσβευς κ. Ἄννης Κόρκα, καί τοῦ Γενικοῦ Προξένου ἐντιμ. κ. Ἀγγέλου Ὑψηλάντου.

• Ἡ ἐπίσκεψις τοῦ Πατριάρχου εἰς Κάιρον

Ὡς προαναγγέλλθη, ἡ Α.Θ. Παναγιότης, ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαῖος, μετὰ τήν ὀλοκλήρωσιν τῆς μεταξύ 20^{ης} καί 26^{ης} Ἀπριλίου 2017 εἰς Ἑλβετίαν καί Γαλλίαν ἱεραποδημίας Αὐτοῦ, μετέβη ἀεροπορικῶς, μετὰ τῶν συνοδῶν Αὐτοῦ, Σεβ. Μητροπολίτου Γαλλίας κ. Ἐμμανουήλ καί Πανοσιολ. Διακόνου Ἰωακείμ Μπίλλη, Ὑπογραμματέως τῆς Ἁγίας καί Ἱερᾶς Συνόδου, ἀπὸ Γενεύης εἰς Αἴγυπτον, ἀνταποκρινόμενος εἰς εὐγενῆ πρόσκλησιν τοῦ Σοφολογ. Καθηγητοῦ Δρος Ahmad Al-Tayyeb, Μεγάλου Ἱμάμη τοῦ Πανεπιστημίου Al-Azhar καί Προέδρου τῆς «Ἐπιτροπῆς Σοφῶν» τοῦ Σουννιτικοῦ Ἰσλάμ, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως συμμετάσχη εἰς Διεθνή Διαθρησκειακὴν Διάσκεψιν, ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς συμβολῆς τῶν θρησκείων εἰς τήν ὑπόθεσιν τῆς παγκοσμίου εἰρήνης.

Τόν Πατριάρχην, ἀφιχθέντα εἰς τόν Διεθνή Ἀερολιμένα Καῖρου τήν μεσημβρίαν τῆς 26^{ης} Ἀπριλίου, ὑπεδέχθησαν τιμητικῶς ὁ Μακ. Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας καί πάσης Ἀφρικῆς κ. Θεόδωρος, συνοδευόμενος ὑπὸ τῶν Σεβ. Μητροπολίτου Μέμφιδος κ. Νικοδήμου, Πατριαρχικοῦ Ἐπιτρόπου Καῖρου, καί Θεοφ. Ἐπισκόπου Βαβυλῶνος κ. Θεοδώρου, Ἡγουμένου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς

Ἁγίου Γεωργίου παλαιοῦ Καΐρου, οἱ ἐξοχώτατοι Πρέσβεις τῆς Ἑλλάδος κ. Μιχαήλ Χρήστος Διάμεσης καί τῆς Κύπρου κ. Χάρης Μορίτσης, οἱ Γενικοὶ Πρόξενοι τῆς Ἑλλάδος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ κ. Ἐμμανουήλ Κακαβελάκης καί ἐν Καΐρῳ εὐγεν. κ. Λαμπρινή Κομίνη, ὁ Πλοίαρχος Πολεμικοῦ Ναυτικοῦ κ. Βασίλειος Τσούκας, Ἀκόλουθος Ἀμύνης παρά τῇ Πρεσβείᾳ τῆς Ἑλλάδος, καί δύο θρησκευτικοὶ λειτουργοὶ τοῦ Ἰσλάμ, ἐκπρόσωποι τοῦ μεγάλου Ἰμάμη τοῦ Πανεπιστημίου Al-Azhar.

Τό ἑσπέρας τῆς ἰδίας ὁ Πατριάρχης ἠλόγησε τό πρός τιμὴν Αὐτοῦ παρατεθέν ὑπὸ τοῦ ἐξοχ. Πρέσβευς κ. Διάμεση δεῖπνον ἐν τῇ μεγαλοπρεπεῖ πρεσβευτικῇ κατοικίᾳ, ἣτις ὑπῆρξε κατοικία τῆς Βασιλικῆς Οἰκογενείας τῆς Ἑλλάδος καί ἔδρα τῆς ἐξορίστου Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου, τῇ συμμετοχῇ πάντων τῶν προδιαληφθέντων, τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Σιναίου κ. Δαμιανοῦ, τῶν ἐντιμ. κ. Χρήστου Καβαλῆ, Προέδρου τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος Καΐρου, καί Ἀνδρέου Βαφειάδου, ἐκπροσώπου τῆς διοικήσεως τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος Ἀλεξανδρείας, καί στελεχῶν τῆς Ἑλληνικῆς Πρεσβείας Καΐρου.

Τὴν πρωΐαν τῆς ἐπομένης, Πέμπτης, 27^{ης} ἰδίου, ἡ Α.Θ. Παναγιότης, ὁ Πατριάρχης, συνηντήθη κατ'ἰδίαν μετὰ τοῦ Σοφολογ. Μεγάλου Ἰμάμη τοῦ Πανεπιστημίου Al-Azhar ἐν τῷ ἐν τῷ ξενοδοχείῳ Fairmont καταλύματι αὐτοῦ. Ὁ Πατριάρχης ἐξέφρασεν εὐχαριστίας διὰ τὴν ἀπευθυνθεῖσαν εἰς τό Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον πρόσκλησιν εἰς τὴν διοργανουμένην ὑπὸ τοῦ κατ'αὐτόν Ἰσλαμικοῦ Κέντρου Διαθρησκειακὴν Διάσκεψιν διὰ τὴν Εἰρήνην, πληροφορήσας παραλλήλως τὸν οἰκοδεσπότην αὐτῆς περὶ τῶν διεξαγομένων ὑπὸ τὴν συντονιστικὴν εὐθύνην τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου διμερῶν καί πολυμερῶν διαχριστιανικῶν καί διαθρησκειακῶν διαλόγων, καθὼς ἐπίσης καί περὶ τῶν περιβαλλοντικῶν πρωτοβουλιῶν αὐτοῦ.

Ὁ Μέγας Ἰμάμης ἀπὸ τῆς ἑαυτοῦ πλευρᾶς ἐτόνισεν ὅτι ἀποτελεῖ αἰτίαν μεγάλης χαρᾶς καί ἰδιαίτερας εὐλογίας ἡ αὐτοπρόσωπος συμμετοχὴ εἰς τὴν ἐν λόγῳ Διαθρησκειακὴν Διάσκεψιν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Βαρθολομαίου, «ἡγετικῆς θρησκευτικῆς προσωπικότητος ὑπερεθνικοῦ βεληνεκοῦς», ὡς εἶπεν ὁ Μ. Ἰμάμης, "ἣτις συμμετοχὴ ἐκφράζει τὴν ἀνταπόκρισιν τῆς Ὀρθοδοξίας εἰς τὴν γενομένην πρὸς αὐτὴν πρόσκλησιν τοῦ Ἰσλάμ". Ὑπεγράμμισε τὴν ἀνάγκην ἐμβαθύνσεως τῆς ἀνθρωπότητος εἰς τὴν πίστιν εἰς τὸν Θεόν καί τὸν σεβασμὸν εἰς τὴν ἀξίαν τοῦ ἀνθρωπίνου προσώπου, διό καί τό ὑπέχον θέσιν αὐθεντίας εἰς τὸν Κόσμον τοῦ Σουννιτικοῦ Ἰσλάμ Πανεπιστήμιον Al-Azhar προσεκάλεσε τοὺς ἀρχηγούς τοῦ Δυτικοῦ καί Ἀνατολικοῦ Χριστιανισμοῦ, Πάπαν Ρώμης Φραγκῖσκον καί Οἰκουμενικόν Πατριάρχην Βαρθολομαῖον, «προκειμένου νὰ ἐξαρθῇ τό μήνυμα τῆς εἰρήνης καί τῆς καταλλαγῆς εἰς καιροὺς δυσχειμέρους, καθ'οὓς ἐπυκνώθησαν αἱ ἐκδηλώσεις

τῆς τυφλῆς βίας ἐξ αἰτίας τῆς θρησκευτικῆς ἑτερότητος», ἐνῶ, ἀντιθέτως, ἡ συνάντησις τοῦ «γαλαξίου τῶν ἡγετῶν τῶν μονοθεϊστικῶν θρησκειῶν» πολλά ἔχει νά προσφέρῃ εἰς τόν κόσμον, ὡς ὑπόδειγμα συνεννοήσεως, καλυτέρας γνωριμίας καί ἀλληλοκατανοήσεως μεταξύ τῶν θρησκειῶν, διά τήν ἐξάλειψιν τῶν αἰτιῶν τοῦ θρησκευτικοῦ μίσους καί τῆς βίας ἐν τῷ κόσμῳ.

Ἀκολούθως, ὁ Πατριάρχης μετέβη εἰς τό Συνεδριακόν Κέντρον τοῦ ξενοδοχείου Fairmont Heliopolis ἔνθα προσεφώνησε τήν Διαθρησκειακὴν Διάσκεψιν κατὰ τήν ἐναρκτήριον συνεδρίαν αὐτῆς, ὁμιλήσας ἀγγλιστί ἐπὶ τοῦ θέματος «Θρησκεῖαι καί εἰρήνη» ἐνώπιον πολυαρίθμων ἡγετῶν καί ἐκπροσώπων τοῦ Ἰσλάμ καί τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἐν οἷς ὁ Μακ. Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας καί πάσης Ἀφρικῆς κ. Θεόδωρος, ὁ Γεν. Γραμματεὺς τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν Αἰδεσιμολ. Δρ. Olav Fykse Tveit, ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Bola, ἐκπρόσωπος τοῦ Μακ. Πατριάρχου τῆς Κοπτικῆς Ἐκκλησίας Tawadros II, ὁ Αἰδεσιμολ. Δρ. Jim Winkler, Πρόεδρος τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου τῶν ἐν Η.Π.Α. Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν, ἡ Ἐξοχωτάτη Δρ. Amal Al-Qubaisi, Πρόεδρος τῆς Ὁμοσπονδιακῆς Ἐθνοσυνελεύσεως τῶν Ἠνωμένων Ἀραβικῶν Ἐμιράτων, ὁ Σοφολογ. Δρ. Mohammed Bin Abdulkarim Al Issa, Γενικός Γραμματεὺς τῆς Παγκοσμίου Μουσουλμανικῆς Συνελεύσεως ἐκ Σαουδικῆς Ἀραβίας, ὡς καί ἐνώπιον Πρέσβειων καί πολλῶν Ἱεραρχῶν, κληρικῶν καί ἱεροδιδασκάλων τοῦ Ἰσλάμ ἐκ διαφόρων γεωγραφικῶν περιφερειῶν τῆς ὑψηλίου.

Τό ἑσπέρας ἡ Α.Θ. Παναγιότης ἠύλόγησε τό πρὸς τιμὴν Αὐτῆς παρατεθέν ὑπὸ τοῦ Μακ. Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας καί πάσης Ἀφρικῆς κ. Θεοδώρου δεῖπνον ἐν πλῶ εἰς τόν ποταμόν Νεῖλον, εἰς τό ὁποῖον παρεκάθησαν καί οἱ Σεβ. Μητροπολίται Ἀρκαλοχωρίου, Καστελλίου καί Βιάννου κ. Ἀνδρέας, Πηλουσίου κ. Νήφων καί Μέμφιδος κ. Νικόδημος, καθὼς καί ὁ Πανοσιολ. Ἀρχιμανδρίτης κ. Νικόλαος Παπαγεωργίου, κληρικός τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης.

Τὴν ἐπομένην, Παρασκευὴν, 28^{ην} ἰδίου, ὁ Πατριάρχης μετέβη εἰς τὴν περιοχὴν τῆς περιτειχισμένης παλαιᾶς πόλεως τοῦ Καΐρου, ἔνθα, κατὰ τὴν παράδοσιν, εὔρε καταφύγιον ἢ Ἁγία Οἰκογένεια, φυγοῦσα ἐκ Βηθλεέμ, μετὰ τὴν γέννησιν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, «ἕως τῆς τελευτῆς Ἡρώδου, τοῦ ζητοῦντος τό παιδίον τοῦ ἀπολέσαι αὐτό» (Ματθ. Β', 13-15), καί ἐπεσκέφθη τὴν προσφάτως ἐκ βάρων ἐπισκευασθεῖσαν καί ἀποκατασταθεῖσαν ἱστορικὴν Μονὴν Ἁγίου Γεωργίου, ὑπαντηθεὶς ὑπὸ τοῦ Μακ. Πατριάρχου κ. Θεοδώρου, Ἱεραρχῶν καί κληρικῶν τῆς κατ' αὐτόν Ἀλεξανδρινῆς Ἐκκλησίας, ἑλληνοφῶνων καί ἀραβοφῶνων Ὀρθοδόξων νέων τοῦ Σώματος Προσκόπων «Ἁγίου Γεωργίου» καί πλήθους Ὀρθοδόξων πιστῶν. Ὁ Μακαριώτατος διὰ τῆς συντόμου προσφωνήσεώς του πρὸς τόν Οἰκουμενικόν Πατριάρχην ἀνεφέρθη εἰς τόν Μεγαλομάρτυρα Ἅγιον, ὁ ὁποῖος εἶναι σεβαστός καί ἀγαπητός εἰς ὀλόκληρον τόν

χριστιανικόν, ἀλλά καί τόν μουσουλμανικόν κόσμον, «διό καί εἰς τήν τιμωμένην ἐπ'ὄνοματι τοῦ Ἁγίου ἱστορικὴν Μονὴν συρρέουν καθημερινῶς πλήθη πιστῶν ἀμφοτέρων τῶν θρησκειῶν, προκειμένου νά καταθέσουν τόν σεβασμόν των πρὸς τόν Μεγαλομάρτυρα Ἅγιον», ἐνῶ ἐξέφρασε παραλλήλως τὴν εὐγνωμοσύνην του πρὸς τὸ ζεῦγος Ἀθανασίου καί Μαρίνης Μαρτίνου, διὰ τὴν γενναίαν καί καθοριστικὴν συνεισφοράν των εἰς τὰ προσφάτως ὀλοκληρωθέντα ἀναστηλωτικὰ ἔργα, χάρις εἰς τὰ ὁποῖα ἡ Μονὴ ἀνεδείχθη εἰς κέντρον Ὁρθοδόξου Πολιτισμοῦ. Ἀκολουθῶς, περιηγήθη τοὺς κάτωθεν τοῦ Καθολικοῦ τῆς Μονῆς χώρους, ἦτοι, τὰ ἐν κατακόμβαις παρεκκλήσια τῶν Ἁγίων Τεσσαράκοντα Μαρτύρων καί Ἁγίων Θεοδώρων, τόν κατὰ τὴν παράδοσιν χώρον τοῦ δεσμοτηρίου ἐπὶ τι χρονικόν διάστημα τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, τοὺς διαμορφωθέντας εἰς μουσειακοὺς χώρους διαδρόμους καί θαλάμους, ἔνθα ἐκτίθενται ἐκκλησιαστικὰ κειμήλια καί ἄλλα ἀρχαιολογικὰ εὐρήματα, ἐνῶ εἰς τὸ προσφάτως διαμορφωθέν Πατριαρχικόν Κοιμητήριον ἀνέγνω πρὸ τοῦ τάφου τοῦ μακαριστοῦ Πατριάρχου Πέτρου Τρισάγιον ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῶν αὐτόσε ἀναπαυομένων Πατριαρχῶν Ἀλεξανδρείας Ἱεροθέου, Ἱεροθέου, Νικάνορος, Σωφρονίου, Φωτίου, Μελετίου, Χριστοφόρου, Νικολάου, Παρθενίου καί Πέτρου. Τὴν μεσημβρίαν ἠλόγησε τὸ πρὸς τιμὴν Αὐτοῦ παρατεθέν εἰς τὴν Πατριαρχικὴν Τράπεζαν τῆς Μονῆς γεῦμα, τῇ συμμετοχῇ τῶν προδιαληφθέντων Ἱεραρχῶν καί τῶν Σεβ. Μητροπολίτου Ἄκκρας κ. Ναρκίσσου, Πανοσιολ. Ἀρχιμ. κ. Δαμασκηνοῦ Al Keadeh καί Αἰδεσιμ. Πρεσβυτέρου κ. Βίκτωρος Kulaga, Ἐξάρχου ἐν Αἰγύπτῳ τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας.

Ἀπὸ τῆς ἱστορικῆς Μονῆς τοῦ Ἁγίου Γεωργίου ὁ Πατριάρχης μετέβη εἰς τὸ Συνεδριακόν Κέντρον τοῦ Ἰσλαμικοῦ Κέντρου Al-Azhar διὰ νά παρακολουθήσῃ τὴν καταληκτικὴν συνεδρίαν τῆς Διαθρησκευτικῆς Διασκέψεως διὰ τὴν εἰρήνην, κατὰ τὴν ὁποῖαν ὠμίλησαν ὁ Μεγάλος Ἱμάμης Δρ. Ahmad Al-Tayyeb καί ἡ ἐπισκεπτομένη τὴν Αἴγυπτον Αὐτοῦ Ἁγιότης, ὁ Πάπας Ρώμης κ. Φραγκίσκος. Ἐκεῖθεν ὁ Πατριάρχης μετέβη εἰς τόν Καθεδρικόν Ναόν τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου Μάρκου τοῦ Πατριαρχείου τῶν Κοπτῶν τῆς Αἰγύπτου, ἔνθα μετέσχεν εἰδικῶς τελεσθείσης προσευχῆς διὰ τὴν ἐξάλειψιν τῆς θρησκευτικῆς βίας καί τόν τερματισμόν τῶν διωγμῶν εἰς βάρος τῶν Χριστιανῶν ἐν Μέσῃ Ἀνατολῇ, τῇ συμμετοχῇ τοῦ Πάπα Ρώμης Φραγκίσκου, τοῦ Κόπτου Πατριάρχου Θεοδώρου, τοῦ Μακ. Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας Θεοδώρου καί ἄλλων ἐκκλησιαστικῶν ἡγετῶν τῆς Αἰγύπτου, οἱ ὁποῖοι, ἐξελθόντες, μετὰ τὸ πέρασ τῆς προσευχῆς, εἰς τόν αὐλεῖον χώρον, ἀπέτισαν ὁμοῦ φόρον τιμῆς εἰς τὰ θύματα τῆς πολυνέκρου βομβιστικῆς ἐπιθέσεως, ἡ ὁποία εἶχε πραγματοποιηθῆ κατὰ τὰς παραμονάς τῶν Χριστουγέννων 2016, πλησίον τῆς ἔδρας τοῦ Πατριαρχείου.

Ἐν κατακλείδι, ὁ Πατριάρχης ἔσχεν ἐν τῇ Αἰθούσῃ τοῦ Θρόνου τοῦ Πατριαρχικοῦ Μεγάρου τῶν Κοπτῶν ἐγκάρδιον ἐπίσημον συνάντησιν μετὰ

τοῦ Μακ. Πατριάρχου αὐτῶν κ. Θεοδώρου, περιστοιχουμένου ὑπό πλειάδος Ἀρχιερέων του, εἰς τόν ὁποῖον ἐξέφρασε τήν βαθεῖαν συμπάθειαν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου διά τās τελευταίας τρομοκρατικὰς ἐπιθέσεις ἐναντίον ναῶν καί πιστῶν τῆς Ἐκκλησίας αὐτοῦ καί τόν προσεκάλεσεν ὅπως ἐπισκεφθῆ τό Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον, τονίσας παραλλήλως τήν ἀνάγκην συνεχίσεως τοῦ Θεολογικοῦ Διαλόγου μεταξύ τῶν Ἐκκλησιῶν Ὁρθοδόξου καί Ἀρχαίων Ἀνατολικῶν, δοθέντος ὅτι οὗτος εἶχεν ὀλοκληρωθῆ οὐσιαστικῶς πρό ἐτῶν ἐπί θεωρητικοῦ ἐπιπέδου, διά τῆς ἐπιτεύξεως μεγάλου βαθμοῦ δογματικῆς συμπτώσεως εἰς τήν Θεολογίαν αὐτῶν. Ἐγένοντο ἀπό στήθους προσφώνησις καί ἀντιφώνησις καί ἀντηλλάγησαν τά εἰθισμένα ἐν τοιαύταις περιστάσεσιν ἀναμνηστικά δῶρα.

Τοιοτοτρόπως, κατεκλείσθη ἡ εἰς τήν Νειλοχώραν ἐπίσκεψις αὕτη τῆς Α.Θ. Παναγιότητος, τοῦ Πατριάρχου, ὁ Ὅποιος τήν πρωΐαν τοῦ Σαββάτου, 29^{ης} ἰδίου, ἀνεχώρησε δι' ἰδιωτικοῦ ἀεροσκάφους ἐκ Καΐρου εἰς Πόλιν, προπεμφθεῖς τιμητικῶς ὑπό τῶν ὑποδεχθέντων Αὐτόν Ἱεραρχῶν, κληρικῶν καί τῶν ἐκεῖ ἐκπροσώπων τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας.

• Πατριαρχική καί Συνοδική Θεία Λειτουργία ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Ζωοδόχου Πηγῆς Βαλουκλῆ

Ἡ Α.Θ. Παναγιότης ὁ Πατριάρχης, τήν Κυριακὴν τῶν Μυροφόρων, 30^{ῆν} Ἀπριλίου, μετέβη μετὰ τῆς ἀκολουθίας Αὐτοῦ εἰς τήν Ἱ. Μονήν Ζωοδόχου Πηγῆς Βαλουκλῆ καί προέστη κατὰ τό ἔθος τῆς κατ' ἔτος Πατριαρχικῆς καί Συνοδικῆς Θείας Λειτουργίας.

Μετ' Αὐτοῦ συνελειτούργησαν οἱ Σεβ. Μητροπολίται Γέρων Περγάμου κ. Ἰωάννης, Σεβαστείας κ. Δημήτριος, Μυριοφύτου καί Περιστάσεως κ. Εἰρηναῖος, Μύρων κ. Χρυσόστομος, Συνάδων κ. Διονύσιος, Γαλλίας κ. Ἐμμανουήλ, Ἰσπανίας καί Πορτογαλίας κ. Πολύκαρπος, Καλλιουπόλεως καί Μαδύτου κ. Στέφανος, Πέτρας καί Χερρονήσου κ. Γεράσιμος καί Ἱεραπύτνης καί Σητείας κ. Κύριλλος.

Κατά τήν Θεῖαν Λειτουργίαν ἡ Α.Θ. Παναγιότης ἐχειροτόνησεν εἰς Πρεσβύτερον τόν Ἱερολ. Διάκονον κ. Πρόδρομον, ἐκ τῶν ἀδελφῶν τῆς Ἱ. Πατριαρχικῆς καί Σταυροπηγιακῆς Μονῆς Ἁγίου Νικάνορος Ζάβορδας.

Τόν θεῖον λόγον ἐπί τῇ ἑορτῇ ἐκήρυξεν ὁ Πανοσιολ. Ἀρχιμανδρίτης κ. Ἐλισσαῖος, Ἡγούμενος τῆς ἐν Ἁγίῳ Ὄρει Ἱ. Πατριαρχικῆς καί Σταυροπηγιακῆς Μονῆς Σίμωνος Πέτρας.

Ἐκκλησιάσθησαν οἱ Σεβ. Μητροπολίται Γέρων Νικαίας κ. Κωνσταντίνος, Φιλαδελφείας κ. Μελίτων, Προύσης κ. Ἐλπιδοφόρος καί Κυδωνιῶν κ. Ἀθηναγόρας, ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀνθηδῶνος κ. Νεκτάριος, Ἐπίτροπος τοῦ Παναγίου Τάφου ἐν τῇ Πόλει, ὁ ἐξοχ. Πρέσβυς κ. Εὐάγγελος Σέκερης, Γεν. Πρόξενος τῆς Ἑλλάδος ἐν τῇ Πόλει, οἱ σεβαστοὶ γονεῖς τοῦ νεοχειροτονηθέντος ἐντιμ. κ. Παναγιώτης καί εὐγεν. κ. Ζωή Κατσιμπίρη, συγγενεῖς καί φίλοι αὐτοῦ.

Μετά τήν ἀπόλυσιν ὠμίλησαν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Σασίμων κ. Γεννάδιος, Ὑπεύθυνος τῆς Ἱ. Μονῆς, καί ὁ Πατριάρχης Ὅστις ἐν συνεχείᾳ ἐτέλεσε Τρισάγιον πρό τοῦ τάφου τοῦ ἀοιδίμου Πατριάρχου Δημητρίου, δεηθεῖς καί ὑπέρ πάντων τῶν ἐν τῷ ἀύλογύρῳ τῆς Ἱ. Μονῆς ἀναπαυομένων Πατριαρχῶν, Ἱεραρχῶν καί Μ. Εὐεργετῶν τοῦ Γένους.

Ἀκολούθως, ἐτέλεσε Τρισάγιον ἐν τῷ Β΄ Κοιμητηρίῳ τῆς Μονῆς ὑπέρ ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν τῶν ἀειμνήστων πατέρων καί ἀδελφῶν ἡμῶν, ὧν τὰ ὀνόματα Κύριος γινώσκει.

Τήν μεσημβρίαν, παρετέθη Μοναστηριακή Τράπεζα, εὐλογηθεῖσα ὑπό τοῦ Πατριάρχου, καθ' ἣν προσεφώνησεν Αὐτόν ὁ Πανοσιολ. Ἡγούμενος τῆς Μονῆς τῆς Μετανοίας τοῦ νέου ἱερέως Ἀρχιμανδρίτης κ. Σεραφεῖμ Στεργίου καί ἀπήντησεν ἡ Α.Θ. Παναγιότης.

Ἐκ μέρους τῆς Α.Θ. Παναγιότητος τοῦ Πατριάρχου, τήν Κυριακὴν τῶν Μυροφόρων, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κυδωνιῶν κ. Ἀθηναγόρας ἐπεσκέφθη ἅπαντα τὰ τμήματα τοῦ Γηροκομείου καί τῆς Κλινικῆς τῶν Φρενοβλαβῶν τῶν Νοσοκομείων Βαλουκλῆ, διαβιβάσας εἰς ἕνα ἕκαστον ἐκ τῶν περιθαλπομένων εἰς αὐτὰ τὰς σεπτὰς Πασχαλίους Πατριαρχικὰς εὐχάς.

ΑΡΘΡΑ

ΤΑ ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΤΗΣ ΑΝΑΣΤΗΛΩΣΕΩΣ ΤΟΥ Ι. ΚΟΥΒΟΥΚΛΙΟΥ ΤΟΥ ΠΑΝΑΓΙΟΥ ΤΑΦΟΥ

ὑπό Σεβ. Μητροπολίτου Γέροντος Χαλκηδόνος Δρος Ἀθανασίου

"Ἴδε ὁ τόπος ὅπου ἔθηκαν αὐτόν."

(Μάρκ. 16, 6)

Ἦτο εὐλογία Θεοῦ νὰ συνοδεύσω τὴν Α.Θ.Π. τὸν Πατριάρχην μας Βαρθολομαῖον εἰς τὰ ἐγκαίνια τοῦ Ἱεροῦ Κουβουκλίου καί τὸν εὐχαριστῶ θερμῶς

δι' αὐτό. Τοῦ ἔργου δηλονότι τῆς συντηρήσεως, ἀναστηλώσεως καὶ ἀποκαταστάσεως τοῦ ἱερωτέρου τούτου Μνημείου σύμπαντος τοῦ Χριστιανισμοῦ.

Ἡ ἰδέα καὶ ὑλοποίησις τοῦ σπουδαίου τούτου καὶ ἀπαραιτήτου ἐγχειρήματος, λόγω τῶν ὑπαρχουσῶν φθορῶν, ὀφείλεται εἰς τὴν δεξιὰν πρωτοβουλίαν τοῦ Πατριάρχου Ἱεροσολύμων Θεοφίλου Γ', ὁ ὁποῖος ἐκάλεσε ἐπίσημως τὴν Α.Θ.Π., καὶ ἐπέτυχε κατόπιν μεγάλων, ὡς συνήθως, δυσχερειῶν συμφωνίαν μετὰ τῶν Φραγκισκανῶν καὶ τῶν Ἀρμενίων, οὕτως ὥστε νὰ διατηρηθεῖ ἡ ἑλληνικότης τῶν ἐπεμβάσεων κατὰ τὰ ἀπαράγραπτα δικαιώματα καὶ προνόμια τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων εἰς τὸ καθεστῶς τῶν Ἁγίων Τόπων. Τὸ γεγονός τοῦτο ἀφ' ἑνὸς ἐδήλου τὴν ἐφικτὴν συνεργασίαν τῶν τριῶν Χριστιανικῶν Κοινοτήτων, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὴν διακριτικὴν συμβολὴν τοῦ Κράτους τοῦ Ἰσραὴλ εἰς τὸν τομέα τῆς εἰρήνης καὶ συναλληλίας μετὰ τῶν ἀνθρώπων, ἀνεξαρτήτως φυλῆς καὶ θρησκευματος.

Αἱ γενόμεναι ἐργασίαι διήρκεσαν οὐχὶ ἐπὶ μακρόν, ἀλλὰ ἐπὶ ὀκτῶ περίπου μήνας (Μάρτιος 2015) κατόπιν συστηματικῆς προετοιμασίας ὑπὸ τοῦ Ἐθνικοῦ Μετσοβίου Πολυτεχνείου, ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τῆς καθηγ. Ἀ. Μοροπούλου καὶ τῶν καθηγητῶν εἰδικῶν γνωστικῶν ἀντικειμένων Ε. Κορρέ, Α. Γεωργοπούλου, Σ. Συράκου, Χ. Μουζάκη καὶ κλιμακίου ἐκ 50 συνεργατῶν, εἰς διάφορα στάδια. Ἡ τελευταία συντήρησις τοῦ Μνημείου ἐγένετο μετὰ τὴν τῆς τῶν Σταυροφόρων (1099-1187), ὑπὸ τοῦ κάλφα Κομνηνοῦ, οὐτινος ἀπεκαλύφθη καὶ ἡ ἐπιγραφή.

Τὸ ὅλον ἔργον ἐκόστισε περὶ τὰ 3,5 ἑκατομμύρια δολαρίων, τὰ ὁποῖα ἐξησφαλίσθησαν ὑπὸ δωρητῶν πρωτίστως δὲ τῆς Ἰωάννας Μαρίας (Mica) Ertegün, ρουμανικῆς καταγωγῆς χαριέσης "φυσικῆς ἀριστοκρατίσεως" καὶ προστάτιδος τῶν ἀνθρωπιστικῶν σπουδῶν καὶ ἰδρυμάτων, συζύγου τοῦ Ahmet Ertegün (+2006), διαπρεποῦς ἐπιχειρηματίου ἐν Η.Π.Α. εἰς τὸν τομέα κυρίως τῆς μουσικῆς, ἡ ὁποία προσέφευρεν τὸ ποσὸν τῶν 1.153.900 δολαρίων, τῆς Ἐντίμου Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, τῆς Α.Θ.Π. καὶ τῶν περίπου τεσσαράκοντα ἐτέρων δωρητῶν (Μητροπολιτῶν, Ἱ. Μονῶν, κληρικῶν, λαϊκῶν, Τραπεζῶν, Ἐταιρειῶν κλπ.).

Ἡ τελετὴ τῶν Ἐγκαινίων ἐγένετο τὴν πρωΐαν τῆς Τετάρτης (22.3) καθ' ἣν ἐόρταζε καὶ ὁ Μακαριώτατος, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ καταρτισθέντος προγράμματος, παρόντος καὶ τοῦ Ἐξοχ. Πρωθυπουργοῦ τῆς Ἑλλάδος κ. Ἀ. Τσίπρα. Διεξήχθη δὲ πρὸ τοῦ Ἱ. Κουβουκλίου, ἐν μέσῳ τῶν θρησκευτικῶν καὶ κρατικῶν Ἀρχῶν καὶ μεγάλου πλήθους. Κατ' αὐτὴν ὠμίλησεν ὁ Πατριάρχης Θεόφιλος, ὁ Φύλαξ τῶν Ἁγίων Τόπων, ὁ Ἀρμένιος Πατριάρχης, ὁ Νούντσιος καὶ ἡ Α.Θ.Π. Μεταξὺ δὲ τῶν ὁμιλιῶν παρεμβάλλοντο ὕμνοι χορωδιῶν τῶν Ὁρθοδόξων, τῶν Φραγκισκανῶν καὶ τῶν Ἀρμενίων. Ἐπηκολούθησεν εἰς τὴν Αἴθουσαν τοῦ Θρόνου ἐνημέρωσις (briefing) τῆς Ἀ. Μοροπούλου μετὰ διαφανειῶν ἐπὶ τῆς

γενομένης κατόπιν πολλῶν μελετῶν πολυσχιδοῦς ἐργασίας, τῆς ὁποίας τὸ κείμενον καταγραφῶν ἀνέρχεται περὶ τὰς 1.000 σελίδας. Εἶτα ὠμίλησεν ὁ Ἐξοχ. Πρωθυπουργὸς τῆς Ἑλλάδος κ. Ἀ. Τσίπρας λίαν εὐστόχως καὶ ἐπηκολούθησεν δεξιώσεις.

Τὴν ἐπομένην ἡ Α.Θ.Π. μετὰ τῆς Συνοδείας αὐτῆς, μετέβη διὰ νὰ προσκυνῆσει εἰς τὸν Πανάγιον Τάφον. Ἦτο δὲ συγκλονιστικὸν νὰ βλέπει τις τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην γονυπετῆ ἐπὶ τοῦ Τάφου τοῦ Χριστοῦ νὰ προσεύχεται ἐπὶ ἡμίσιαν ὥραν ὑπὲρ τοῦ σύμπαντος κόσμου, μετὰ δὲ εἰς τὸν Λίθον, ὅπου ἐναπετέθη τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου μετὰ τὴν Σταύρωσιν καὶ τέλος εἰς τὸν Κρανίου Τόπον τὸν Φρικτὸν Γολγοθᾶ. Ἐκεῖ ὁ Παναγιώτατος εἰσῆλθεν εἰς τὴν στενοτάτην κρύπτῃν διὰ νὰ προσκυνῆσει. Εἶτα δὲ μετὰ τῆς Συνοδείας του ἐπεσκέφθη, παρελθόντων ἔνδεκα ἐτῶν, τὸν πρ. Πατριάρχην Εἰρηναῖον, γενόμενος δεκτὸς μετὰ μεγάλης χαρᾶς καὶ συγκινήσεως εἰς τὸ κατάλυμα τοῦ "ἐγκλείστου αὐτοῦ μάρτυρος τῆς ὀρθοδόξου πίστεως". Τὸ ἑσπέρας δὲ παρετέθη εἰς τὸ Ξενοδοχεῖον τῶν Ρ/Καθολικῶν ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου Ἱεροσολύμων, ἐπίσημον δεῖπνον.

Ἡ γενομένη ἐργασία ἐπὶ τοῦ Ἱ. Κουβουκλίου, ἀπεκάλυψεν τοιχογραφίας (fresco) εἰς τὴν ὀροφὴν του, ἡμαυρωμένας, ὡς συνήθως, ἐκ τῶν κηρῶν καὶ τοῦ θυμιάματος, ἠνοιχθῆ καὶ πάλιν! -Κύριε ἐλέησον- ἡ πλάξ τοῦ Τάφου τοῦ Σωτῆρος, ὅτε εὐρέθη ἕτερα τῶν Σταυροφόρων, ἐνῶ κάτωθεν αὐτῆς ὑπῆρχον μπάζα! Κάτωθεν τέλος αὐτῶν ὑπῆρχε ὁ βράχος κατερχόμενος ἐκ δεξιῶν, ὅπου ἐναπετέθη τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου. Τότε δέ, κατὰ τὴν μαρτυρίαν τῶν ἐπιστημόνων, "ἔσταμάτησεν ἡ περαιτέρω λειτουργία τῶν εἰδικῶν τῶν μηχανημάτων". Στιγμαὶ ἱστορικαί, συνταρακτικαί, ἀνεπανάληπτοι. Ἐπίσης εὐρέθησαν σημαντικαὶ ἐπιγραφαὶ καθαρισθεῖσαι καὶ ἀποκατασταθεῖσαι! Ἀντικατεστάθησαν σεσαθρωμένα τμήματα τοίχων, κιόνων, ὀρθομαρμαρώσεων, opus sectile, συντηρήθησαν τοιχογραφίαι καὶ ἀνάγλυφοι παραστάσεις μαρμαρίνων πλακῶν, ἠνοιχθῆ παράθυρον εἰς τὰ μάρμαρα τοῦ δευτέρου δωματίου, ἐτοποθετήθη σταυρὸς εἰς τὴν κορυφὴν κ.ἄ.

Βεβαίως ἀπομένουν εἰσέτι πολλὰ καὶ σοβαρότατα προβλήματα περὶ τὰ θεμέλια τοῦ Ἱ. Κουβουκλίου, πρωτίστως δὲ ἡ στεγανοποίησις αὐτῶν ἀπὸ τῆς ὑγρασίας καὶ τῶν ὀμβρίων καὶ ἄλλων ὑδάτων διὰ τῆς κατασκευῆς drenaj, πρᾶγμα διὰ τὸ ὁποῖον ἡ ἀρμοδία ἐπὶ τῶν ἀρχαιοτήτων ὑπηρεσία τοῦ Κράτους ἀσφαλῶς δὲν θὰ παράσχει εὐκόλως τὰ ἀπαιτούμενα πρὸς τοῦτο ἀδείας, λόγῳ καὶ τῶν προγενεστέρων πλημμελῶν ἀνασκαφῶν, τὰ ὁποῖα ὅμως ἀποτελοῦν μέγαν κίνδυνον διὰ τὴν στατικὴν τοῦ Ἱ. Κουβουκλίου. Διὰ τοῦτο ἄλλωστε φαίνεται, ὅτι ἡ ἀναστήλωσις ἤρχισεν ἐκ τῶν ἄνω καὶ οὐχὶ ἐκ τῶν κάτω, πρᾶγμα ἀρκούντως προβληματικόν.

Ἡ τελετὴ τῶν ἐγκαινίων, ὡς ἦτο φυσικόν, ἐκαλύφθη πάραυτα ὑπὸ τῶν ΜΜΕ.

Πάντως ὀφείλονται συγχαρητήρια εἰς τὸν Μακαριώτατον καὶ τὴν Ἁγιοταφικὴν Ἀδελφότητα, διὰ τὸ μέγα τοῦτο ἐγχείρημα, τὸ ὁποῖον συνιστᾷ ἱστορικὴν τομὴν εἰς τὴν πολὺπλαγκτον ἱστορίαν τοῦ Παναγίου, Θεοδέγμονος καὶ Ζωοποιοῦ Τάφου καὶ γενικότερον τοῦ Χριστιανισμοῦ.

1- National Technical University of Athens, Presentation of the Completion of the Rehabilitation of the Holy Aedicule, Ἱεροσόλυμα, 22 Μαρτίου 2017. D. K. Eisenbud, Thousands visit restored site of Jesus's tomb in Old City church, The Jerusalem Post ἄρ. 25735, 23.3.(2017) 4. Κ. Π., Ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης στὰ Ἱεροσόλυμα, Ἠχώ ἄρ. 9330 (2017) 1. Μ. Εὐθυμίου, Πρωτοπρ., Ὁ Ναὸς τῆς Ἀναστάσεως, Ὁρθόδοξη Μαρτυρία ἄρ. III (2017) 26-29.